

SJENA NA OBLJETNICI DOK SE U KNINU BUDE SLAVILO OSLOBOĐENJE, PUPOVAC I FRLJIĆ ĆE UPRILOŽITI PERFORMANS

**U Rijeci
spremaju**

**'KONTRA
OLUJU'**

DOK SE U KNINU BUDE SLAVILA 20. OBLJETNICA OKONČANJA DOMOVINS

'KONTRA-O Frlić i Pupovac 'slavit

SVATKO NOSI SVOJA SJEĆANJA

PIŠE DAVOR KRILE

Mnogi mirovni i manjinski aktivisti, kao i društveni analitičari, već duže vrijeme upozoravaju da je 20 godina od okončanja Domovinskog rata zadnji čas za afirmaciju nove kulture sjećanja u kojoj će se sućut tražiti ne samo za svoje žrtve, nego i za žrtve drugih. Preučavanje tuđih smrti i tuđih stradanja ionako je put koji obnavlja totalitarni diskurs pobjedničke istine kakav je ovdje na snazi bio za vrijeme 50 godina partizansko-komunističkih vlasti o, primjerice, temi Bleiburga ili križnoga puta.

NA MARGINAMA

Nastojeći se suprotstaviti glorifikaciji rata koja se i dalje nameće kao službena dužnost svih građana, te poslati poruku da je rat puno kompleksnija pojava nego što ga političari predstavljaju, redatelj Oliver Frlić u suradnji sa Srpskim narodnim vijećem i udrugom "Documenta" priprema svojevrsni mirovni kontrapunkt kninskoj proslavi Dana pobjede i domovinske zahvalnosti. Paralelno s početkom proslave u Kninu, u 8 sati ujutro 5. kolovoza u riječkom kazalištu započet će javni razgovor s pet žena različitih nacionalnosti iz Vukovara, Osijeka, Knina, Drniša i Ličkog Petrovog Sela, listom ratnih stradalnica. Razgovor s njima vodit će Vesna Janković, aktivistica Antiratne kampanje. Riječ je o projektu "kontrasjećanja", pokušaju da se ispričaju priče žrtava rata s njegove margine i

Pet žena različitih nacionalnosti iz Vukovara, Osijeka, Knina, Drniša i Ličkog Petrovog Sela govorit će o svojim stradanjima. Frlić se nada da će njihove životne priče pokazati da ni u jednom ratu ništa nije crno-bijelo

Oliver Frlić

Milorad Pupovac

VETERANI I NOVINARI

Organizatori očekuju prosvjede veteranskih i desničarskih udruga, skup će biti dobro osiguran, a novinari će morati imati posebne akreditacije

izvan službene povijesti.

Oliver Frlić se nada da će životne priče ovih žena pokazati da ni u jednom ratu, pa tako ni u Domovinskom, ništa nije crno-bijelo i jednostavno: premda su posve različitih nacionalnosti i obiteljskih prilika, sve su ove žene tijekom zadnjega rata proživjele neku vrstu mučenja i torture, izgubile su članove obitelji, javno su ismijavane ili su trpjele dugogodišnju društvenu izolaciju.

Neke od njih pripovijedaju i o epizodama ratne humanosti i hrabrosti koje također odučaraju od nacionalnih stereotipa i koje se ne prepričava ni

na pravoslavnim opijelima ni na katoličkim misama za domovinu: o tome kako su, primjerice, pojedini drniški Srbi i Hrvati - kad je bilo najgora - jedni drugima međusobno spašavali živote.

HRABROST I HUMANOST

Događaj kao sekundarni cilj ima i otvaranje debate o ulozi žena u ratu, te nastoji sugerirati potrebu zamjene ratnog nasilja u dominantnom narativu ženskim subjektom i stanovitim mirnodopskim "nasiljem". U svakom slučaju, riječ je o performansu koji sugerira da u slobodnom društvu nikad, pa ni na državni praznik, ne smije biti nepoželjno ispričati svoju istinu i biti protiv nametnutog i uniformnog mišljenja.

Budući da svaka Frlićeva aktivnost u zadnje vrijeme proizvodi žestoke društvene reakcije, organizatori i ovom prilikom u Rijeci očekuju kontraprosvjede veteranskih i desničarskih udruga ili sličnih pojedinaca i društvenih grupa. Skup će, tvrde organizatori, biti dobro osiguran, a za novinarski ulazak u HNK bit će potrebne posebne akreditacije.

Osim ove manifestacije, Srpsko narodno vijeće će istim povodom organizirati i druge popratne događaje, kao što je komemoracija za žrtve "Oluje", a uz pomoć agencije SEN-SE, specijalizirane za praćenje suđenja za ratne zločine u Haagu, planira se i objava interaktivnog narativa sa suđenja generalima Anti Gotovini i Mladenu Markaču, kroz koji će se tematizirati pet najspornijih točaka optužnice.

OG RATA, NA KVARNERU ĆE GOVORITI NJEGOVE ŹRTVE

OLUJA ĆE' u Rijeci

Frlićeve predstave često izazivaju žestoke reakcije u dijelu javnosti
DAVOR ŽUNIĆ / CROPIX

Rekli su da će se Branko brzo vratiti

•• Evo dijela priče Marije iz Osijeka:
"U to vrijeme sam s dvojicom maloljetnih sinova bila u izbjeglištvu u Zaprešiću, a suprug Branko je ostao u Osijeku jer je bio jedan od direktora Pošte. Svaki dan, izuzev subote i nedjelje, čuli smo se telefonom čim bi on stigao na posao. U ponedjeljak, 25. 11. 1991. godine otpratila sam djecu u školu i potom čekala njegov poziv. Javio mi se tek oko 16 sati. Grdila sam ga što mi se nije javio ranije, a on mi kaže da uopće nije išao na posao, da mu je u petak pred kraj radnog vremena došao šef i rekao da je od ponedjeljka na slobodnim danima te da ne ide nikuda iz Osijeka u slučaju da ga budu trebali. Nikada nije rekao da ga je strah, da ga je netko dirao, napadao. Ništa.
Sutradan u 11.30 po njega je došlo troje naoružanih osoba, jedna žena i dva muškarca u odorama Hrvatske vojske. Pozvonili su na vrata i rekli mi da s njima pođe na informativni razgovor. Kazali su mi da ne treba ponijeti dokumente jer će se brzo vratiti. Nakon pola sata je to isto troje ljudi došlo u našu kuću, ali ovaj put bez njega. Odvezli su naš automobil iz garaže. Odonda ga više nikad nisam vidjela ni čula."
Marija danas živi u Osijeku s jednim od sinova i ima 65 godina. Do 1994. godine, kada je njezin suprug Branko kao nestala osoba proglašen umrlim, Marija i njezina djeca živjeli su na rubu egzistencije. Ostatak Marijine priče moći će se čuti 5. 8. 2015. u HNK Ivana plemenitog Zajca u Rijeci.